

TİCARETTE TEKNİK ENGELLER, STANDARTLARA İLİŞKİN BİLGİ NOTU

A-Genel Değerlendirme

1)Yetkili Kurum ve Kuruluşlar ve İnternet Adresleri

a) Standartlar

Romanya Standartlar Kurumu ASRO'dur. Anılan Kuruma ait web siteleri aşağıda yer almaktadır.

<http://www.asro.ro/>
<https://www.iso.org/home.html>

b) Teknik Düzenlemeler

Ulusal İletişim Düzenleme Kurumu (ANCOM) –Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanlarının İthalat Denetimi:

<http://www.ancom.org.ro>

Romanya Gemi Otoritesi-Gemi ve Parçaları, Gezi Tekneleri, Sahil Güvenlik Ekipmanları, Can Yeleklere:

<https://www.rna.ro>

İş Güvenliği Müfettişliği-Makine, Kişisel Koruyucu Donanımları, Sivil Amaçlı Patlayıcılar:

<https://www.igsu.ro/>

Devlet İnşaat Müfettişliği- Yangın Güvenliği dışındaki yapı malzemeleri

<http://www.isc-web.ro>

Ulusal Kazan, Basınçlı ve Kaldırma Ekipmanları Devlet Kurumu-Basınçlı Ekipmanlar

<http://www.iscir.ro>

Ulusal Acil Durumlar Müfettişliği-Yangınları önleyecek yapı malzemeleri

<http://www.dsu.mai.gov.ro>

Sağlık Bakanlığı Kozmetik ürünler, Tütün ürünleri, Biyosidal ürünler, Tıbbi Cihazlar

<http://www.ms.ro>

Ulusal Tüketiciyi Koruma Kurumu-Elektrikli aletler

<http://www.anpc.gov.ro>

Tarım ve Kırsal Kalkınma Bakanlığı- Gıda Güvenliği, Tohumlar

www.ansvsa.ro

www.madr.ro

Romanya Enerji Düzenleme Kurumu-Ev Tipi Elektrikli Buzdolapları, Dondurucular ve Kombinasyonlarının Enerji Verimlilik Şartları

www.anre.ro

Ulusal Çevre Koruma Kurumu-REACH çerçevesindeki denetimler, çevrenin Korunması için kontrol altında tutulması gereken kimyasallar ve katı atıklar,

<http://www.anpm.ro>

Maden, hidrokarbür ve türevleri:

Maden Kaynakları Ulusal Kurumu (ANRM) - <http://www.namr.ro/home/>

c) Akreditasyon

Denetim şirketlerinin çoğu ISO sertifikalanma paketleri sunmaktadır:

SRAC - http://www.srac.ro/?gclid=CjwKEAjwq5LHBRCN0YLF9-GyywYSJAAhOw6mDX2d62zJ4_1IdB6P8J6TOowSqb85zCYRmwmUUSitzhoCylPw_wcB

CISEO - <http://ciseo.ro/certificare-iso/>

TUV - https://www.tuv-austria.ro/certificari/?gclid=CjwKEAjwq5LHBRCN0YLF9-GyywYSJAAhOw6mPJUpH9828L2x30GKJWhy2SjWwcXXToGi9K6xWFecCBoCt-Tw_wcB

RENAR - <http://www.renar.ro/ro/>

d) Ürün güvenliği/güvenilirliği

Romanya'da ürün güvenliği denetimi gümrüklerde ve piyasada yapılmaktadır.

Piyasa gözetim ve denetim aktivitelerin Avrupa Birliği'nin 765/2008 sayılı CE'ye ilişkin mevzuatına uygun olarak yapılması için yetkili kurumlar arasındaki koordinasyonu yürütmekle Romanya Ekonomi, Enerji ve İş Çevresi Bakanlığı görevlidir.

<http://www.imm.gov.ro/ro/mmaca/mediul-de-afaceri/>

2) İthalat Denetimi

Söz konusu işlemlerden sadece Mali İdari Ulusal Kurumu (ANAF)' a bağlı Gümrükler Genel Müdürlüğü yükümlüdür.

- <https://www.customs.ro/>

**f) Piyasa Gözetim Denetimi (teknik düzenlemeler, süreç, birimler hakkında)
Piyasa gözetim denetimi (teknik düzenlemeler)**

İlgili alana göre ayrı süreçler uygulanabilmektedir. Ancak koordinasyondan Romanya Ekonomi, Enerji ve İş Çevresi Bakanlığı sorumludur.

2) Teknik Mevzuata İlişkin İnternet Adresleri ve Mevzuatlar Listesi

a) Standartlar

Ulusal Standardizasyon Programı, www.asro.ro adlı sitede “standardizasyon” adlı bölümün altında her yıl yayımlanmaktadır.

b) Teknik düzenlemeler

Ürünlerin AB teknik düzenlemelerine uygun olması şarttır. Söz konusu ürüne ilişkin spesifik bir teknik düzenleme yoksa, söz konusu ürün aşağıdaki linkte yer alan AB genel ürün güvenliği direktifine ve varsa ulusal düzenlemelere uygun olmalıdır.

http://ec.europa.eu/consumers/consumers_safety/index_en.htm#gpsd

c) Akreditasyon

Akreditasyon Avrupa Birliği mevzuatı çerçevesinde yürütülmektedir.

d) Ürün güvenliği

Uygunluk değerlendirme faaliyetleri, Avrupa Birliği mevzuatına göre yürütülmekte olup, uygunluk değerlendirme kuruluş listesi aşağıdaki linkten ulaşılabilir.

http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/nando/index.cfm?fuseaction=country.notifiedbody&cou_id=642

e) İthalat Denetimi

AB üyesi olmayan üçüncü ülkelerden hayvansal menşeli muhtelif ürünlerinin Romanya'ya ithalatına ait şartlar Avrupa Komisyonu'nun (Health and Consumer Protection) aşağıdaki linkinde yer almaktadır:

https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/trade-non-eu-countries/import-eu_en#trade-in-fish-plant-and-food-products

Hayvansal menşeli ve hayvansal menşeli olmayan gıda ürünleri ile hayvansal menşeli olmayan gıda ürünlerinin özel şartlarda ithalatını düzenleyen Topluluk mevzuatı Avrupa Komisyonu'nun (EUR-Lex Europa) aşağıdaki linkinde yer almaktadır:

<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=en>

ANAF - Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından uygulanan Romanya Gümrük Kanunu çerçevesinde ithalat denetimleri düzenlenmektedir.

<https://www.customs.ro/agenti-economici/taxe-vamale-si-masuri-de-politica-comerciala>

Normal şartlarda insan tüketimine yönelik hayvansal menşeli olmayan gıda ürünlerinin üçüncü ülkelerden Romanya'ya ithalatı 29 Haziran 2007 tarih ve 440 sayılı Romanya Resmî Gazetesi (I. Bölümde yayımlanan 145/2007 sayılı Bitki Sağlığı-Veteriner ve Gıda Güvenliği Kurumu Başkan Kararına göre gerçekleştirilmektedir.)

Yönetmelik ile uygulamalar şeffaf olup, anılan site ve linklerde yer almaktadır. Diğer taraftan, konuya ilişkin bilgiler Bitki Sağlığı-Veteriner ve Gıda Güvenliği Kurumunun sitesinde yer almaktadır (www.ansvsa.ro)

Romanya'ya yapılacak ithalatta ürünlerden talep edilecek bilgi ve belgelere http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en TARIC sisteminden ulaşmak mümkündür.

f) Piyasa gözetim ve denetimi

Bu konudaki mevzuat <http://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/free-movement-sectors/> adlı siteden takip edilebilir.

İHRACATTA ZORUNLU BELGELER

1)İhracatta Zorunlu Belgeler

Söz konusu belgeler gıda ürünleri veya çalışma sırasında risk faktörü taşıyan ürünlerde gereklidir.

- Tüm ihracatta talep edilen zorunlu belgeler mevcuttur.
- Romanya'ya ithalatta 1) EORI Kodu, 2) bağlı olduğu bölgedeki Sağlık-Veteriner Müdürlüğü tarafından yetkili kılınan bir deponun size ait olması, 3) ihracatçıdan temin edilmiş tahlil, kalite, uygunluk sertifikalarının bulundurulması.
- Avrupa ve/veya ulusal mevzuata uygun yerel sertifika ve onaylı uluslararası akredite edilmiş kuruluşlar tarafından verilen uygunluk belgeleri kabul edilmektedir.
- Avrupa ve/veya ulusal mevzuata uygun yerel sertifika ve onaylı uluslararası akredite edilmiş kuruluşlar tarafından verilen uygunluk belgeleri kabul edilmektedir.

Romanya'ya yapılacak ithalatta ürünlerden talep edilecek bilgi ve belgelere http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en TARIC sisteminden ulaşmak mümkündür.

Ayrıca, Gıda ürün alımı konusundaki mevcut mevzuat oldukça iyi hazırlanmış ve ihale üzerine alımı yapılacak ürünün içeriği, şekli, miktar veya özellikleri hususunda bitkisel, hayvansal menşeli ürünleri ve türevleri ile yardımcı ürünleri alımı yapacak makamlara önemli derecede yetki sağlamaktadır.

Gıda ürün alımı bilahare tamamlama ve eklemelere tabi tutulan 98/2016 sayılı Kanuna göre yapılmaktadır. Alıcı makamlar Şartnamede bazı teknik özellikleri veya kalite/miktarı belirtmekte olup, alıcı idare söz konusu özellikleri numune akredite bir teşkilat tarafından verilen deneme/test raporu veya teklif ettiği ürünlerin kalitesini ispatlayan diğer yasal belgeleri 98/2016 sayılı Kanun, 179. Madde çerçevesinde talep etmektedir.

Teklif edilen ürün tipine ve ayrıca alıcı idarenin kendi şartlarına göre Şartnamedeki özellikler ve şartlar çok farklı olabilir. Bu kapsamda, alım prosedür örneğinin sunulması imkansızdır. Muhtelif gıda ürünlerinin üretimi ve pazarlanmasına ait özel onay ve ruhsatlar Kamu Sağlık Müdürlüğü (DSP) ve Veteriner Sağlık Kurumu (DSV) tarafından yapılan kontrol ve testlerden sonra uzmanlaşmış laboratuvarlardan alınmaktadır. HACCP (Kritik Kontrol Noktalarında Risk Analizi) veya benzeri sistemin uygulanması zorunludur.

Bunun dışında, Tüm hayvansal, bitkisel ürün ve tohumlara sağlık sertifikalarının onaylanması gerekmektedir. Söz konusu ürünlere üretim/ambalajlama birimi, tarih ve saati, hammadde ile ürünün diğer bileşen menşesinin tam tespit edilebilmesine yönelik İzlenebilirlik Formunun ithalat sırasında eklenmesi gerekmektedir. AB seviyesinde spesifik bölüm ve gerekli esas belgeler dikkate alınarak ithal edilen tüm ürünlerin veri tabanı mevcuttur.

İhracatta Zorunlu Belgelere İlişkin Tablo

Zorunlu Sertifikalama Talep edilen Ürün Adı	Talep edilen Belge Tipi (CE, Halal Sertifikası, v.s.)	Söz konusu Belgeleri Tanzim eden/Veren Kurum/Kuruluş	Kabul edilmiş Diğer Ükelerin Sertifika/Belge
Et ürünleri SALAM	SR EN 9001:2001 Standartları ve FSSC 22000:2011-SR EN ISO 22000:2005 ve ISO/TS 22002-1:2009 Şemaya göre Kalite Entegre Yönetim ve Ürün Güvenliği Sistemi Avrupa Birliği içindeki ticarete Veteriner Sağlık Onayları HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points) İzlenebilirlik Formu	Veteriner Sağlık ve Ürün Güvenliği Ulusal Kurumu (ANSVSA) Bölgesel Ticaret Odası, CERT-IND, TUV, v.s.	

Süt Ürünleri Yoğurt	SR EN 9001:2001 Standartları ve FSSC 22000:2011-SR EN ISO 22000:2005 ve ISO/TS 22002-1:2009 Şemaya göre Kalite Entegre Yönetim ve Ürün Güvenliği Sistemi Avrupa Birliği içindeki ticarete Veteriner Sağlık Onayları HACCP İzlenebilirlik Formu	Veteriner Sağlık ve Ürün Güvenliği Ulusal Kurumu (ANSVSA) Bölgesel Ticaret Odası CERT-IND, TUV, v.s.	
Gıda Ürünleri Yağ	SR EN 9001:2001 Standartları ve FSSC 22000:2011-SR EN ISO 22000:2005 ve ISO/TS 22002-1:2009 Şemaya göre Kalite Entegre Yönetim ve Ürün Güvenliği Sistemi Avrupa Birliği içindeki ticarete Veteriner Sağlık Onayları HACCP İzlenebilirlik Formu	Veteriner Sağlık ve Ürün Güvenliği Ulusal Kurumu (ANSVSA) Bölgesel Ticaret Odası CERT-IND, TUV, v.s	
Meyve-Sebze	<i>Meyve-Sebze Sektörü ile İşlenmiş Meyve-Sebze Sektörü konusunda Konseyin 1234/2007 Sayılı Yönetmeliği (CE)'nin Uygulama Normlarının Tespitine İlişkin 7 Haziran 2011 Tarihli Komisyonun 543/2011 Sayılı Uygulamanın Hakkında Yönetmelik</i>	Veteriner Sağlık ve Ürün Güvenliği Ulusal Kurumu (ANSVSA) Bölgesel Ticaret Odası Meyve-Sebze Üretim ve Değerlendirilmesinde Teknik Kontrolü Devlet Müfettişliği (I.S.C.T.P.V.L.F.)-S.C.T.P.V.L.F. Tarım ve Kırsal Kalkınma Bakanlığı Devlet Müfettişliğine bağlı ayrı bir bölümdür. ISCTPVLF CERT-IND, TUV, v.s	
Hububat	SR EN 9001:2001 Standartları ve FSSC 22000:2011-SR EN ISO 22000:2005 ve ISO/TS 22002-1:2009 Şemaya göre Kalite Entegre Yönetim ve Ürün Güvenliği Sistemi Avrupa Birliği içindeki ticarete Veteriner Sağlık Onayları HACCP İzlenebilirlik Lot/Kültür	Veteriner Sağlık ve Ürün Güvenliği Ulusal Kurumu (ANSVSA) Bölgesel Ticaret Odası CERT-IND, TUV, v.s.	

Zorunlu Sertifikalama Talep edilen Ürün Adı	Talep edilen Belge Tipi (CE, Halal Sertifikası, v.s.)	Söz konusu Belgeleri Tanzim eden/Veren Kurum/Kuruluş	Kabul edilmiş Diğer Ükelerin Sertifika/Belge
İşlenmemiş Hayvansal Menşeli Ürünler	CE HACCP Checklist İzlenebilirlik Formu	Veteriner Sağlık ve Ürün Güvenliği Ulusal Kurumu (ANSVSA) Bölgesel Ticaret Odası	
İşlenmiş Hayvansal Menşeli Ürünler	CE HACCP İzlenebilirlik Formu	Veteriner Sağlık ve Ürün Güvenliği Ulusal Kurumu (ANSVSA) Bölgesel Ticaret Odası	
Yağ veya Emülsiyon Esaslı İşlenmiş Gıda Ürünleri	CE HACCP İzlenebilirlik Formu	Veteriner Sağlık ve Ürün Güvenliği Ulusal Kurumu (ANSVSA) Bölgesel Ticaret Odası	
Balık ve Balıktan Hazırlanmış Gıda Ürünleri	CE HACCP İzlenebilirlik Formu	Veteriner Sağlık ve Ürün Güvenliği Ulusal Kurumu (ANSVSA) Bölgesel Ticaret Odası	
Canlı Hayvan	CE HACCP İzlenebilirlik Formu	Veteriner Sağlık ve Ürün Güvenliği Ulusal Kurumu (ANSVSA) Bölgesel Ticaret Odası	
Hububat	CE İzlenebilirlik Formu	Veteriner Sağlık ve Ürün Güvenliği Ulusal Kurumu (ANSVSA) Bölgesel Ticaret Odası	
Değirmencilik Ürünleri (Malt, Nişasta, Gluten)	CE İzlenebilirlik Formu	Veteriner Sağlık ve Ürün Güvenliği Ulusal Kurumu (ANSVSA) Bölgesel Ticaret Odası	
Tohum ve Diğer Bitkiler	CE HACCP Checklist İzlenebilirlik Formu	Veteriner Sağlık ve Ürün Güvenliği Ulusal Kurumu (ANSVSA) Bölgesel Ticaret Odası	
Süt Ürünleri	CE HACCP Checklist İzlenebilirlik Formu	Veteriner Sağlık ve Ürün Güvenliği Ulusal Kurumu (ANSVSA) Bölgesel Ticaret Odası	
Meyve-Sebze	CE HACCP Checklist İzlenebilirlik Formu	Veteriner Sağlık ve Ürün Güvenliği Ulusal Kurumu (ANSVSA) Bölgesel Ticaret Odası	

2) İhracatta Helal Belgelendirme

Romanya'nın güçlü çok kültürlü etki izleri taşıyan bir ülke olması hasebiyle, belli bir din, geleneklere dayanan veya özel malzemelere bağlı bir temele göre sınırlandırma, zorunlu sertifikalandırma veya sınıflandırma öngören mevzuatı bulunmamaktadır. Tüketici sağlığı ve bütünlüğünü tehlikeye atmayan tüm bileşen ürünler pazarlanabilir. Ancak, zorunu ve bağlayıcılığı olmayacak şekilde Romanya Müslümanlardan Sorumlu Müftülük İdaresi tarafından helal belgesi verilmektedir. Ancak, söz konusu helal belgesinin sadece müftülüğe gelir getirme amaçlı olduğu düşünülmektedir.

Ürün Güvenliği Denetimi

Ürün Güvenliği Denetimleri

1. Görev yaptığınız ülkede (Romanya'da) hangi ürün/ürün grupları için hangi tür ürün güvenliği denetimi yapılmaktadır? Sorumlu kurum ve kuruluşlar hangileridir?

Fito-Saniter olarak; Türkiye'den ithal edilen bitki, bitkisel ürün ve diğer düzenlemeye tabi diğer eşyalar Romanya/Avrupa Birliği giriş noktalarında resmi kontrol (belgesel, kimlik ve fitosaniter) Gümrük Fitosaniter Karantina Müfettişlikleri (ICFV) bünyesinde fitosaniter müfettişleri tarafından yapılmaktadır. Kontroller hayvan ile hudut müfettişliği noktalarındaki resmi kontrol konusu eşyaların belge, kimlik ve fiziki kontrolü sırasında ve sonucunda yapılması gereken işlemler konusunda detaylı bazı normların uygulanmasına ilişkin 2019/2130 Sayılı Yönetmeliğin (UE) hükümleri çerçevesinde yapılmaktadır.

a) Sevk öncesi İnceleme sistemi

Fitosaniter Ulusal Kurumu (Romanya Bitki Koruma Ulusal Teşkilatı) ülkeye giriş noktasında bitki, bitkisel ürün ve düzenlemeye tabi diğer eşyaların sevk öncesi kontrol yapmamaktadır. Bitki, bitkisel ürün ve düzenlemeye tabi diğer eşyaların Romanya/AB fitosaniter şartlarına uygun olduklarını garanti eden belgeler (İhracat Fitosaniter Sertifikası)'in verilmesi amacıyla kontrolü İhracatçı ülke tarafından yapılmaktadır.

- Ürünler

Romanya için: Fitosaniter Sertifikasının eklenmesi gereken bitki, bitkisel ürün ve düzenlemeye tabi diğer eşyalar Avrupa Parlamentosu ve Konseyin bitki zararlı organizmalardan korunma tedbirleri konusunda Avrupa Parlamentosu ve Konseyin 690/2008 Sayılı Yönetmeliği ve Komisyonun feshedilmesi ve Komisyonun 2018/2019 Sayılı Yürürlüğe Girişi Hakkında Yönetmeliğin değiştirilmesi ve 2016/2031 Sayılı Yönetmeliği (UE)'nin uygulanmasına ilişkin düzgün koşullarının tespitine dair 2019/2072 Sayılı Yönetmeliğin XI. Ek, A ve B bölümlerinde yer almakta olup, söz konusu ürünlere Türkiye resmi kurumlar tarafından tarafından verilmiş İhracat Fitosaniter Sertifikası eklenecektir.

- Denetimi yapan kurum ve kuruluşlar: Bulunmamaktadır.

b) İthalat denetimi

Hudut müfettişlik noktalarında yapılan resmi kontrol konusu hayvan ve eşyaların belgesel, kimlik ve fiziki kontroller sırasında ve sonucunda yapılması gereken işlemler hakkında bazı detaylı normların uygulanması Hakkında 2019/2130 Sayılı Yönetmeliğin çerçevesinde yapılmaktadır.

- Ürünler

Avrupa Parlamentosu ve Konseyin bitki zararlı organizmalardan korunma tedbirleri konusunda Avrupa Parlamentosu ve Konseyin 690/2008 Sayılı Yönetmeliği ve Komisyonun feshedilmesi ve Komisyonun 2018/2019 Sayılı Yürürlüğe Girişi Hakkında Yönetmeliğin değiştirilmesi ve 2016/2031 Sayılı Yönetmeliği (UE)'nin uygulanmasına ilişkin düzgün koşullarının tespitine dair 2019/2072 Sayılı Yönetmeliğin XI. Ek, A ve B bölümlerinde yer alan bitki, bitkisel ürünler ve diğer eşyalardır.

- Denetimi yapan kurum ve kuruluşlar
Romanya hudut geçiş noktalarında bulunan Fitosaniter hizmeti veren Gümrük Fitosaniter Karantina Müfettişlikleri. Romanya'da yetkili kurum hiçbir bağımsız teşkilata faaliyet yetkisi vermemiştir.
- Denetim şartları
Kontroller yukarıda yer alan yönetmelik hükümleri çerçevesinde yapılmakta olup, ithal edilen eşyanın risk ve tipine göre belgesel, kimlik ve fitosaniter/lot kontrolüdür.